

الْعَرْشُ الْعَاشِرُ تَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ!

إِنَّ اللَّهَ قَدْ خَلَقَ الْإِنْسَانَ وَ جَعَلَ لَهُ الْجَمَالَ وَالزَّيْنَةَ فِي الطَّبِيعَةِ وَأَمَرَهُ بِالْإِنْتِفَاعِ مِنْهَا. هذه الْأَرْضُ
و ما يَخْرُجُ مِنْهَا مِنَ النَّبَاتَاتِ وَهذه الْأَنْهَارُ وَ ما تَحْمِلُ مِنَ الْمِيَاهِ وَ هذه السَّمَاءُ وَ ما فِيهَا مِنَ الْكَوَاكِبِ
كُلُّهَا رِزْقٌ لِلْعِبَادِ لِيَنْتَفِعُوا مِنْهَا لِتَكُونَ مُجْتَمَعٍ سَعِيدٍ عَلَى أَسَاسِ الْحَقِّ وَالْعَدَالَةِ.

فَالْأَمَّةُ الْإِسْلَامِيَّةُ لَيْسَتْ مُحْرَمَةٌ عَنِ الْخَيْرَاتِ وَالطَّيِّبَاتِ بَلْ مُكَلَّفَةٌ بِالْإِنْتِفَاعِ مِنْهَا وَالتَّمَتُّعِ بِهَا.

﴿قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ؟﴾ لِأَنَّهَا تَضْمَنُ سَلَامَةَ الْأَمَّةِ وَسَعَادَتَهَا!

وَالْيَكُ الْآنَ بَعْضَ هَذِهِ النِّعَمِ الَّتِي أَوْدَعَهَا اللَّهُ فِي الْعَالَمِ :

﴿إِنَّا زَيْنًا السَّمَاءِ الدُّنْيَا بِزِينَةِ الْكَوَاكِبِ﴾

كَأَنَّ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَ النُّجُومَ مَصَابِيحُ السَّمَاءِ تُخْرِجُ الْعَالَمَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
و تُرْشِدُ الضَّالَّ إِلَى سَبِيلِهِ ﴿وَبِالنُّجُومِ هُمْ يَهْتَدُونَ﴾.

إِضَافَةً إِلَى هَذَا ؛ أَمَا رَأَيْتَ جَمَالَ طُلُوعِ الشَّمْسِ وَغُرُوبِهَا وَ حَرَكَاتِ الْبَدْرِ بَيْنَ النُّجُومِ

وَ دَاخِلِ الْغُيُومِ وَ خَارِجَهَا..؟

أَمَا سَجَدْتَ لِخَالِقِ هَذَا الْجَمَالِ؟!

﴿...أَنَّ اللَّهَ أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَتُصْبِحُ الْأَرْضُ مُخْضَرَّةً﴾

تَنْزِيْنُ الْأَرْضِ بِاللِّبَاسِ الْأَخْضَرِ وَالْعَبُودُ تَتَمَتَّعُ بِهَا وَ تَبْتَهِجُ حِينَ تَنْظُرُ إِلَيْهَا..

«ما» في «ما يخرج...»
موصولة
الانتفاع : الاستفادة
مياه : ج ماء

لِيَعْلَمَ الْإِنْسَانُ أَنَّ جَمِيعَ الْكَائِنَاتِ مُسَخَّرَةٌ لَهُ وَإِنَّمَا خُلِقَتْ لِيَخْدُمَتَهُ وَقَضَاءِ حَوَائِجِهِ!
﴿وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ﴾

﴿أَنْزَلَ لَكُمْ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَنْبَتْنَا بِهِ حَدَائِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ﴾

هل تأملتُم حولَ سببِ خَلْقِ هذا الجَمالِ في الطَّبيعَةِ؟! قال اللهُ سبحانه وتعالى :
﴿وَأَنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لَهَا لِيَبْلُوَهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا﴾

﴿...أَنْبَتْنَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ﴾

لِلنباتاتِ فوائدُ كثيرةٌ. فبالإضافةِ إلى جمالِها تُوفِّرُ طعامَ الإنسانِ والحيوانِ و تُساعدُ على تنقيةِ
الجو...!

لَيْتَ الْإِنْسَانَ يُدْرِكُ سِرَّ هذا الجَمالِ... لَعَلَّهُ يُسَبِّحُ خَالِقَهُ مع جميعِ الكائناتِ :
﴿كُلٌّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ وَتَسْبِيحَهُ﴾ وَيُرَدِّدُ عَنْ صَمِيمِ قَلْبِهِ :
﴿فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ﴾

حول النص

✽ اِنْتَخِبْ عنواناً مناسباً آخرَ لِلنَّصِّ (على حسب رأيك) :

خَلْقُ الْإِنْسَانِ ○ عَظَمَةُ الْخَالِقِ ○ جَمالُ طُلُوعِ الشَّمْسِ ○

✽ أَجِبْ عن الأسئلة:

١- مَنْ جَعَلَ لِلْإِنْسَانِ الْجَمَالَ وَالزَّيْنَةَ فِي الطَّبيعَةِ ؟

٢- بِمَ أَمَرَ اللَّهُ الْإِنْسَانَ بِالتَّسْبِيحِ إِلَى النَّعَمِ ؟

٣- هل الكائناتُ مُسَخَّرَةٌ لِلْإِنْسَانِ ؟

٤- ماهي فوائدُ النباتاتِ ؟

حَدَّثَ : فعل أمر بمعنى تكلم،
الكائنات : الموجودات
حدائق : ج حديقة
ذات : صاحب
بهيج : جميل، حسن
بِمَ : بماذا
زوج : نوع، صنف

الحروف المشبهة بالفعل

چرا این درس را می‌آموزیم؟! یادگیری این درس چه تأثیری در فهم معنای عبارات دارد؟! و...

فوائد

۱ حروف مشبهة بالفعل علاوه بر معنی، بر اعراب اجزای جمله نیز اثر می‌گذارند.

۲ حروف مشبهة بالفعل فقط بر سر جمله‌های اسمیه داخل می‌شوند.

۳ نفی «لا» ی نفی جنس از بقیه‌ی ادوات نفی، دامنه‌ی وسیع‌تری دارد.

۴ «لا» ی نفی جنس نیز علاوه بر معنی، بر اعراب اجزای جمله تأثیر می‌گذارد.

حال به متن زیر توجه کنیم :

لَا جَنَّةَ لِمَن لَا يَعْمَلُ !

إِنَّ الْإِسْلَامَ دِينُ الْعِبَادَةِ وَالْعَمَلِ ؛ لَكِنَّ الْمُسْلِمِينَ غَافِلُونَ عَنْ هَذَا الْأَمْرِ . قَدْ رُوِيَ أَنَّ الرَّسُولَ الْأَكْرَمَ (ص) كَذَّهَبَ يَوْمًا إِلَى الْمَسْجِدِ لِإِقَامَةِ صَلَاةِ الصُّبْحِ فَوَجَدَ هُنَاكَ رَجُلًا يَتَعَبَّدُ... وَحِينَ رَجَعَ لِصَلَاةِ الظُّهْرِ وَجَدَ أَنَّ ذَلِكَ الرَّجُلَ لَمْ يَخْرُجْ مِنَ الْمَسْجِدِ... ! وَحِينَ وَجَدَهُ عِنْدَ الْمَغْرِبِ مَشْغُولًا بِالْعِبَادَةِ أَيْضًا قَالَ لَهُ : كَأَنَّكَ فِي الْمَسْجِدِ مِنَ الصُّبْحِ حَتَّى الْآنَ... ! أَلَيْسَ لَكَ عَمَلٌ آخَرُ ؟! فَقَالَ الرَّجُلُ : إِنِّي أَتَعَبَّدُ لَعَلَّ اللَّهَ يُدْخِلُنِي الْجَنَّةَ لِأَنِّي أَحِبُّهَا كَثِيرًا ؛ فَسَأَلَهُ النَّبِيُّ (ص) : مَنْ يَتَكَفَّلُ مَعَاشَ أَهْلِ بَيْتِكَ ؟ فَقَالَ : أَخِي... ! لَكِنَّهُ لَا يَتَعَبَّدُ مِنِّمِثْلِي... ! لَيْتَهُ يُصَلِّيَ وَيَتَعَبَّدُ مِنِّمِثْلِي... !! فَقَالَ النَّبِيُّ (ص) : إِنَّ أَخَاكَ لِأَحَقُّ مِنْكَ بِالْجَنَّةِ !

برای کسی که کار نمی کند، هیچ بهشتی وجود ندارد!

به راستی اسلام دین عبادت و کار است ؛ اما مسلمانان از این موضوع غافلند . روایت شده که رسول اکرم (ص) روزی برای اقامه ی نماز صبح به مسجد رفت ، مردی را آن جا یافت که عبادت می کرد... زمانی که پیامبر برای نماز ظهر بازگشت آن مرد را دید که از مسجد خارج نشده است... ! و چون او را هنگام مغرب نیز مشغول عبادت دید به او فرمود : گویی تو از صبح تاکنون در مسجد هستی ؛ آیا کار دیگری نداری ؟! مرد عرض کرد : من عبادت می کنم شاید خداوند مرا وارد بهشت کند ، زیرا بهشت را بسیار دوست می دارم ؛ پیامبر (ص) پرسید : چه کسی عهده دار معاش خانواده ات است ؟ عرض کرد : برادرم... اما او مثل من عبادت نمی کند... کاش برادرم مثل من عبادت می کرد و نماز می خواند... ؛ پیامبر (ص) فرمود : بی شک برادرت به بهشت از تو سزاوارتر است !

- ۱ چرا دو اسم پس از «إِنَّ» در آغاز متن یکی «منصوب» و دیگری «مرفوع» است؟
- ۲ چرا پس از «لَكِنَّ» کلمات «مسلمین» و «غافلون» با دو علامت مختلف جمع بسته شده اند؟
- ۳ آیا کلماتی که پس از «إِنَّ، لَكِنَّ، أَنْ...» آمده اند، «فعل» هستند؟
- ۴ آیا خبر این حروف، همیشه به صورت «اسم» می آید؟
- ۵ چرا کلمه ی «جَنَّة» در عنوان متن «مفتوح» و بدون «تنوین» آمده است؟
- ۶ چرا حرف «لَا» در عنوان متن به صورت «هیج» ترجمه شده است؟
- ۷ آیا «إِنِّي» و «إِنِّي» از نظر تأثیر در معنی و اعراب با یک دیگر فرق می کنند؟

یکی دیگر از «نواسخ»ی که در عالم کلمات ظاهر می شود و احکام قبلی جمله را «نسخ» می کند و حکم جدیدی را برای آن وضع می نماید، «حروف مشبّهة بالفعل» هستند.

به عبارات ذیل نگاه کنیم :

﴿إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾

عَلِمْتُ أَنَّ تَعْظِيمَ شَعَائِرِ اللَّهِ مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ.

﴿ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾

كَأَنَّ الشَّمْسَ كُرَّةً مُلْتَهَبَةً.

﴿لَعَلَّ الشَّاعَةَ قَرِيبٌ﴾

لَيْتَ الْمُسْلِمِينَ مُتَّحِدُونَ !

۱ - آیا حروف عامل را می توانید در عبارات فوق تعیین کنید؟

۲ - «اسم و خبر» حروف مشبّهة بالفعل چه اعرابی دارند؟

۳ - آیا این حروف بر جمله ی اسمیه وارد شده اند؟

«إِنَّ وَأَخَوَاتُهَا» از حروف مشبّهة بالفعل هستند. این حروف بر جمله ی اسمیه داخل می شوند و علاوه بر تأثیر در معنای جمله، «مبتدا» را به عنوان «اسم» خود منصوب می کنند و «خبر» را به عنوان «خبر» خود «مرفوع» می سازند.

الْحُرُوفُ الْمَشْبَهَةُ بِالْفِعْلِ	
معنى	حرف
همانا، به راستی	إِنَّ
که، این که	أَنَّ
گویی، مثل این که	كَأَنَّ
لکن، ولی	لَكِنَّ
کاش	لَيْتَ
شاید، امید است	لَعَلَّ

اجْعَلْ فِي الْفَرَاغِ حُرُوفًا مُنَاسِبًا مِنَ الْحُرُوفِ الْمَشَبَّهَةِ بِالْفِعْلِ:

- ۱ ... مُسْتَقْبَلِ الْأُمَّةِ بِيَدِ الْمُعَلِّمِ. (إِنَّ، أَنْ، كَأَنَّ)
- ۲ ... الْأَغْنِيَاءَ لَا يَأْكُلُونَ مَالَ الْفُقَرَاءِ. (لَيْتَ، لَكِنَّ، أَنَّ)
- ۳ اِعْلَمْ... يَدُ اللَّهِ عَلَى الْجَمَاعَةِ. (أَنَّ، لَكِنَّ)

حال یک بار دیگر به عبارت های متن درس و داستان «لا جَنَّةَ...» نگاه کنیم!

- آیا «اسم» حروف مشبَّهه بالفعل همیشه از نوع «اسم ظاهر» است؟ (آن طور که در مثال های دراسة الموضوع آمده است)
- آیا «خبر» حروف مشبَّهه بالفعل (مانند انواع خبر «مبتدا») می تواند از نوع «جمله» یا «شبهه جمله» نیز باشد؟

اسم ظاهر: إِنَّ الْإِسْلَامَ دِينُ الْعِبَادَةِ.	اسم حروف مشبَّهه بالفعل
ضمير: إِنَّنِي أَتَعَبَّدُ.	
مفرد: ... لَكِنَّ الْمُسْلِمِينَ غَافِلُونَ.	خبر حروف مشبَّهه بالفعل
جمله: لَعَلَّ اللَّهَ يُدْخِلُنِي الْجَنَّةَ.	
شبهه جمله: ... كَأَنَّكَ فِي الْمَسْجِدِ.	

امْأَلِ الْفَرَاغَ مِمَّا بَيْنَ الْقَوْسَيْنِ:

- ۱ أَلَا تَعْلَمُ أَنَّ... إِخْوَانُ الشَّيَاطِينِ؟!
 - ۲ إِنَّ الْبَلَاءَ لِلظَّالِمِ... وَلِلْمُؤْمِنِ امْتِحَانٌ.
 - ۳ لَعَلَّ... يُدْرِكُ قِيَمَةَ الْوَقْتِ.
- (المبْدَرِينَ، الْمَبْدُورُونَ)
(أَدَبٌ، أَدَبٌ، أَدَبًا)
(أَخُوكَ، أَخَاكَ، أَخِيكَ)

آیا به جز دو گروه از نواسخی که خواندیم، نواسخ دیگری نیز وجود دارند؟
عبارت‌های زیر را به خاطر می‌آورید؟

۱ لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ.

۲ لا حَوْلَ وَ لا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ.

۳ لا شَيْءَ أَضَرُّ مِنَ الْجَهْلِ!

اسم پس از «لا» در عبارت‌های فوق چرا **مفتوح** آمده و تنوین نگرفته است؟

گاهی «لا» به معنی «هیچ... نیست» به کار می‌رود. در این صورت مانند حروف مشبّهة بالفعل عمل می‌کند.

نکته

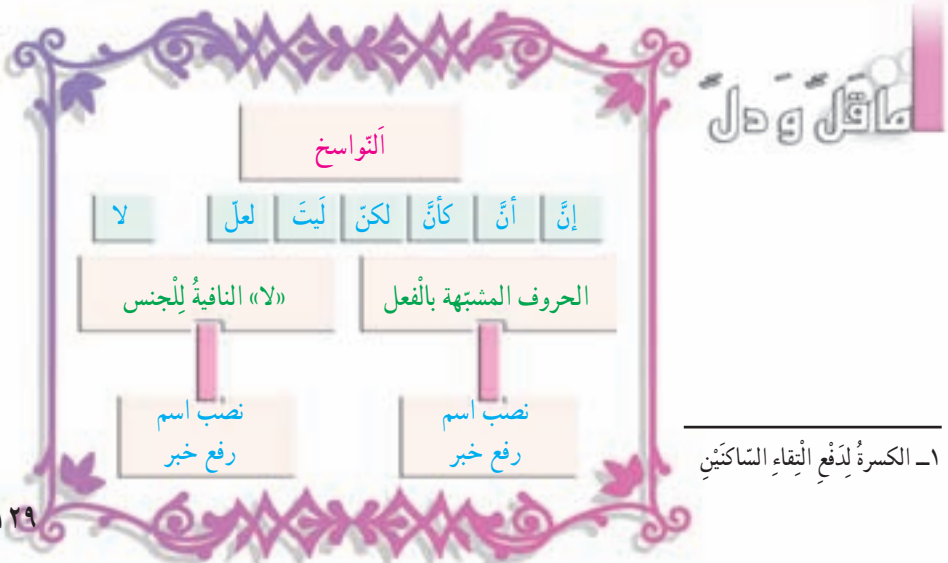
اسم «لا» ی نفی جنس «نکره» و غالباً «مبنی بر فتح» است.

میزان انواع حرف «لا»:

۱ لا يَبْلُغُ الْكِسْلَانُ أَمَالَهُ.

۲ لا يَتَّخِذُ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ

۳ لا خَيْرَ فِي وُدِّ الْإِنْسَانِ الْمُتْلُونَ!

○ در متن‌های ادبی و بلاغی «قرآن، نهج البلاغه و...» کلمه‌ی «إنّ» اغلب برای تأکید جمله به کار می‌رود. در ترجمه‌ی چنین جملاتی می‌توان از کلماتی چون «همانا، به‌راستی، حقیقه، حتماً و...» استفاده کرد. اما در متون و زبان روزمره، استفاده از «إنّ» لزوماً برای تأکید نمی‌باشد، بلکه نوعی «تکیه کلام» برای جمله‌های اسمیه به‌شمار می‌آید.

○ «أَنَّ» در وسط جمله به معنای «که، این‌که» به کار می‌رود و مانند حرف ربط در زبان فارسی است.

○ خبر «لیت» و «لعلّ» در صورتی که مضارع باشد، معمولاً در فارسی به صورت مضارع التزامی ترجمه می‌شود.

ترجم النصّ إلى الفارسیّة بعباراتِ مألوفةٍ:

إلى المجدِ

إنّ المشهورَ في جميعِ المصادرِ العلميّةِ الأوروبّيّةِ أنّ إسحاقَ نيوتونَ قد اكتشفَ الجاذبيّةَ ؛ لكنّ الواقعَ أنّ العلماءَ المسلمينَ كانوا قد اكتشفوا هذا القانونَ قبلَه بِقرونٍ. فقاوُنُ الجاذبيّةِ كأنّه كان معروفاً عند هؤلاءِ العلماءِ، لأنّنا نقرأ أنّ كثيراً منهم كالبيرونيّ وابنِ سينا و نصير الدّين الطّوسيّ قد طرّحوا موضوعَ الجاذبيّةِ في دراساتهم ومؤلّفاتهم تحت عنوانِ «القوّة الطّبيعيّة».

ليت المسلمينَ يَسْتَقِظُوا من نَوْمِ الغفلةِ ويأخذوا مشعلَ الهدايةِ بأيديهم من جديدٍ لعلّهم يُجدّدونَ مجدّهم وعزّتهم ! «إن شاء الله تعالى».

سه تاکتیک یک مترجم حرفه‌ای را فراموش نکنیم:

- ۱- ترجمه‌ی حدسی
- ۲- مراجعه به کلمات هم‌خانواده برای یافتن معنی
- ۳- یافتن معنی از طریق قرائن موجود در جمله.

تَمَارِينُ

الْأَسْرِينِ الْأَوَّلُ

ترجم العبارات التالية ثم عيّن اسم الحروف المشبهة بالفعل وخبرها:

- ١ ﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ﴾
- ٢ ﴿يَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ﴾
- ٣ ﴿أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾
- ٤ لَيْتَ الشُّرُورَ دَائِمٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا.
- ٥ كَأَنَّكَ مُتَرَدِّدٌ فِي عَمَلِكَ وَلَكِنِّي عَازِمٌ عَلَى مُوَاصَلَةِ الْعَمَلِ.

الْأَسْرِينِ الثَّانِي

أكمل النواتر على حسب ما طُلب منك:

- ١ ﴿إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُبِينًا﴾
- ٢ إِنَّ الْمَسَاجِدَ يَبُوءُ اللَّهُ فِي الْأَرْضِ.
- ٣ لَيْتَ الْمَوَدَّةَ تَسْتَقَرُّ بَيْنَ النَّاسِ.
- ٤ كَأَنَّ إِرْضَاءَ النَّاسِ غَايَةٌ لَا تُدْرِكُ!
- ٥ أَلْطَمَعَ الشَّدِيدُ يَدْفَعُ الْإِنْسَانَ إِلَى الْبَلَاءِ.

الْأَسْرِينِ الثَّالِثُ

عيّن الأنسب للفراغ على حسب الإعراب أو المعنى:

- ١ ... أقطع من الحق.
 - ٢ إِنَّ الْجَمَالَ ... العلم والأدب.
 - ٣ اللَّهُ رَزَقَنَا ... الطاعة.
 - ٤ لَا بَلِيَّةَ ... من الجهل.
- السيف سيف قلم
الجمال كمال جمال
توفيق الرغبة شفاعَة
أصعب أصعب أسهل

عَيْنَ الصَّحِيحِ (في المعنى والإعراب):

1	لَيْتَنِي قَوِيٌّ كَيَ أَسَاعِدُ الضُّعْفَاءَ.	☐
	لَيْتَنِي أَجَاهِدُ لِأَرْضِي رَبِّي.	☐
	لَيْتَنِي تَرَكْتُ الدَّرْسَ حَتَّى أُنْجَحَ فِي الْإِمْتِحَانِ.	☐
2	كَأَنَّ السَّمَاءَ سَقْفًا مَرْفُوعٌ.	☐
	كَأَنَّ السَّمَاءَ سَقْفٌ مَرْفُوعٌ.	☐
	كَأَنَّ السَّمَاءَ قُبَّةٌ فَوْقَ رُؤُوسِنَا.	☐
3	لَعَلَّ الْغَيُومَ تُمَطِّرُ عَلَيْنَا.	☐
	لَعَلَّ هَذِهِ الطَّالِبَةُ يَنْجَحُ.	☐
	لَعَلَّ الْكَافِرَ يَكْفُرُ بِاللَّهِ.	☐

لِلإِعْرَابِ وَالتَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ عَلَى حَسَبِ مَا قَرَأْنَاهُ مِنَ الْقَوَاعِدِ حَتَّى الْآنَ:

﴿حَتَامُهُ مِسْكٌ وَفِي ذَلِكَ فَلْيَتَنَافَسِ الْمُتَنَافِسُونَ﴾

«لَيْتَ - لَعَلَّ»

انسان موجودی آرمان گرا و آینده نگر است. چه بسیار اموری که در خیال خود می پروراند و جویای تحقق مصادیق واقعی آن ها در عالم واقع می شود ؛ هرچند خود واقف است که حصول چنین اموری یا سخت است و دشوار و یا محال و غیر ممکن!

دو کلمه ی «لَيْتَ - لَعَلَّ» برای تمنّی (آرزو کردن) و تَرْجّی (امید داشتن) به کار می رود. «لَيْتَ» غالباً برای اموری به کار می رود که تحقق آن دشوار و یا قریب به محال است.

﴿يَا لَيْتَ لَنَا مِثْلَ مَا أُوتِيَ قَارُونُ﴾ ای کاش آنچه به قارون داده شده می داشتیم.

این عبارت بیانگر این است که به دست آوردن ثروت قارون از نظر متکلم بعید و تقریباً محال است!

«لَعَلَّ» غالباً در مورد اموری به کار می رود که از نظر متکلم علی رغم مشکل بودن، امکان تحقق آن ها وجود دارد.

﴿وَقَالَ فِرْعَوْنُ : يَا هَامَانُ ! ابْنِ لِي صَرْحًا لَّعَلِّي أَبْلُغُ الْأَسْبَابَ...﴾

فرعون گفت : ای هامان، برای من قصری بلند بساز، شاید به آن راه ها دست یابم.

فرعون می خواهد قصری بسازد که بلندیش به افلاک و آسمان ها برسد، شاید از این راه بتواند با خدای موسی (ع) به مُحاجّه برخیزد! او کلامش را با «لَعَلَّ» آورده تا از سویی مشکل بودن تحقق آرزویش را بیان کند و از سوی دیگر ممکن الوقوع بودن آن را برای خود و اطرافیانش اظهار کند!

دانستن قواعد بدون رعایت و فهم مسائل «بلاغی» مفید فایده نیست! فهم و خواندن مسائل بلاغی را جدی بگیریم!

حال در آیات زیر وجوه بلاغی ادوات تمنّی و تَرْجّی را بیان کنید :

﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ﴾

يقول الظالم يوم القيامة : ﴿يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا﴾

﴿لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾

«صرف و نحو» و «بلاغت» دو پایه ی اصلی علوم ادبی هستند، فهم «ظاهر» در کنار شناخت «باطن» معنی پیدا می کند.

اقرأ الدعاء التالي و ترجمه إلى الفارسيّة:

اللَّهُمَّ ارْزُقْنَا تَوْفِيقَ الطَّاعَةِ وَبُعْدَ الْمَعْصِيَةِ وَصِدْقَ النِّيَّةِ وَعِرْفَانَ
الْحُرْمَةِ وَأَكْرَمْنَا بِالْهُدَى وَالْإِسْتِقَامَةِ... وَاَمَلًا قُلُوبَنَا بِالْعِلْمِ وَالْمَعْرِفَةِ
وَطَهَّرْ بَطُونَنَا مِنَ الْحَرَامِ وَالشُّبْهَةِ... وَاغْضُضْ أَبْصَارَنَا عَنِ الْفُجُورِ
وَالْخِيَانَةِ وَتَفَضَّلْ عَلَى عُلَمَائِنَا بِالرُّهْدِ وَالتَّصِيحَةِ وَعَلَى الْمُتَعَلِّمِينَ
بِالْجُهِدِ وَالرَّغْبَةِ... وَعَلَى مَشَايِخِنَا بِالْوَقَارِ وَالسَّكِينَةِ وَعَلَى الشَّبَابِ
بِالْإِنَابَةِ وَالتَّوْبَةِ وَعَلَى النِّسَاءِ بِالْحَيَاءِ وَالْعِفَّةِ وَعَلَى الْأَغْنِيَاءِ بِالتَّوَاضُّعِ
وَالسَّعَةِ... وَعَلَى الْأُمَرَاءِ بِالْعَدْلِ وَالشَّفَقَةِ... بِفَضْلِكَ يَا أَرْحَمَ
الرَّاحِمِينَ.

السّعة: گشاده دستی

الفجور: گناه

أَغْضُضْ: ببوشان

مشايخ: ج مشيخة، شيخ؛ سال خور دگان

تابلوی جیب‌دار

لوازم مورد نیاز:

- ۱- تهیّه‌ی فیبر یا تخته در اندازه‌ی ۹۰×۶۰
- ۲- چند برگ مقوا
- ۳- مقداری نوار طلق
- ۴- تعدادی سنجاق یا پونز

روش ساخت:

- ۱- قسمت پایین نوار طلق را با چسب به تابلو متصل کنید، به گونه‌ای که لبه‌ی بالایی آن آزاد باشد.
- ۲- انتهای نوار طلق را بر گوشه‌های فیبر (یا پشت تخته) با پونز محکم کنید.
- ۳- حداقل سه ردیف نوار طلق بر فیبر، نصب کنید.
- تذکر: فاصله‌ی طلق‌ها و عرض نوار طلق، وابسته به بزرگی یا کوچکی کارت‌ها است.
- ۴- با برش مقوا، کارت‌های مورد نیاز را متناسب با موضوع درس آماده کنید.

طرز استفاده:

تابلوی جیب‌دار - فیبر آماده شده با طلق - را بر دیوار کلاس نصب کرده و کارت‌های آماده شده را به ترتیب، در طلق نوار قرار می‌دهیم. توضیحات و پاسخ‌های شفاهی به درک بهتر موضوع کمک می‌کند.

(توضیحات می‌تواند در پایان یا ضمن نصب کارت‌ها انجام گیرد.)

کاربرد: جمله‌سازی (تبدیل جمله‌ی معلوم به مجهول، آوردن حروف مشبّهة بالفعل یا افعال ناقصه بر سر مبتدا و خبر ...)

